

PRATİK ÇALIŞMA

OLAY I

Tacir (A) ve tacir (B) aralarında, 01.01.2017 tarihinde başlayacak şekilde; hesabı (A)'nın tutacağını ve hesap devrelerinin 4 aylık olacağını kararlaştırarak, sözlü şekilde 2 yıllık bir cari hesap sözleşmesi yapmış; bu sözleşmede faize ilişkin olarak; i) hesaba geçirilen alacaklar için faiz işletilmeyeceğine; ii) bakiye alacaklar için 4 aylık dönemlerle %10 faiz işletilip bunun bir sonraki bakiye tutarına ekleneceğine karar vermişlerdir.

(A)'nın 01.01.2019 tarihinde kapatılarak (B)'ye gönderdiği hesap cetveline göre; (A)'nın alacakları sütununda: i) 50.000 TL ii) bedeli 20.000 TL olan ve ibraz süresi henüz başlamamış hamiline yazılı çek iii) (B)'ye 01.10.2016 tarihinde satıp devrettiği malın bedeli olan 10.000 TL; (B)'nin alacakları sütununda: i) 25.000 TL vardır. Kesilen hesaba göre; (A)'nın (B)'den 55.000 TL alacağı vardır. Hesap cetvelini kendisine gönderilen günde tebliğ alan (B), 15.01.2019 tarihinde (A)'ya telefon ederek; (A)'nın alacakları sütunundaki alacakların cari hesaba geçirilemeyecek nitelikte olduğu gerekçesiyle bakiye tutara itiraz etmiş ve aynı gün (A)'ya karşı, 25.000 TL alacağı için dava açmıştır.

(B) ayrıca, (C) Bankası ile 01.01.2018 tarihinde, "cari hesap" kaydı da içeren bir genel kredi sözleşmesi akdetmiştir. Bu sözleşmeye göre; hesap devreleri sonunda ortaya çıkan bakiye alacağına 4 aylık dönemlerle bileşik faiz işletileceği kararlaştırılmıştır. (B) ile (C) Bankası arasındaki sözleşmede kapatılan son hesaba göre, (C) Bankası 25.000 TL alacaktır. Söz konusu alacak için (C) Bankasının (B) aleyhine başlattığı takip kesinleşmiştir ve (C) Bankası, (A) ile (B) arasındaki cari hesap sözleşmesinde (B)'nin alacakları sütunundaki 25.000 TL'ye 05.01.2019 tarihinde, haciz konulması talebinde bulunmuştur. Buna karşın (B): i) cari hesap sözleşmesindeki hiçbir alacağa haciz konulamayacağını ve ii) zaten (C) Bankası ile aralarında yaptıkları genel kredi sözleşmesine bileşik faiz konulamayacağını ve bu sebeple aralarındaki sözleşmenin geçersiz olduğunu iddia ederek haciz talebine karşı çıkmıştır.

SORULAR

- a.** (A) ile (B) arasındaki sözleşmenin ve faize ilişkin kayıtların geçerliliğini ayrı ayrı değerlendiriniz.

b. (B)'nin esnaf olması durumunda ilk soruya vereceğiniz cevap/cevaplar değişir miydi? Açıklayınız.
- a.** (B)'nin bakiyeye itirazını **i)** şekil **ii)** süre ve **iii)** gerekçesi açısından değerlendiriniz.

b. (B)'nin (A)'ya karşı açtığı davanın yerindeliliğini değerlendiriniz.
- a.** (B)'nin, haciz talebi karşısındaki iddialarını ayrı ayrı değerlendiriniz.

OLAY II

Levent'te bir otel işleten tacir (T), oteldeki eşyaları yenilemek için 14.09.2015 tarihinde, tacir (M)'den 100.000 TL karşılığında mobilya satın almıştır. (T)'nin sözleşme bedelini ödemesine karşın (M)'nin mobilyaları teslim etmemesi üzerine (T), 03.02.2016 tarihinde (M)'ye karşı dava açmış ve delil olarak her iki tarafın da ticari defterlerine dayanmıştır. Taraflar mahkemece verilen süre içinde ticari defterlerini ibraz etmiş ve

- (T)'nin 2015 yılına ilişkin defterlerinin açılış onayının 17.12.2014 tarihinde, kapanış onayının ise 05.01.2016 tarihinde noter tarafından yapıldığı; defterlerde (T) ile (M) arasında akdedilen sözleşme dolayısıyla (M)'ye 100.000 TL'nin ödendiğine ilişkin bir kaydın olduğu, defterlerin arasında bir çelişki olmadığı, diğer tüm açılardan ticari defterlerin kanuna uygun tutuldukları,
- (M)'nin 2015 yılına ilişkin defterlerinin açılış onayının 10.01.2015 tarihinde noter tarafından yapılmış olup kapanış onayının henüz yapılmadığı; defterlerde (T) ile (M) arasındaki sözleşmeye ilişkin bir kaydın bulunmadığı, diğer tüm açılardan ticari defterlerin kanuna uygun tutuldukları

tespit edilmiştir.

Otelinin yanına lüks bir restoran açmaya karar veren (T), henüz faaliyete başlamamakla beraber 13.03.2016 tarihinde restoranını ticaret siciline tescil ettirmiş ve 15.05.2016 tarihinde fiilen işletmeye başlamıştır. (T) restoranına ürün temin etmek için esnaf (A) ile anlaşmıştır. (T)'nin kendisinden aldığı ürünlerin bedelini ödememesi üzerine 19.12.2016 tarihinde (T)'ye karşı dava açan (A), iddiasını ispat etmek için (T)'nin ticari defterlerini delil olarak göstermiştir. (T), *i) (A)'nın esnaf olduğunu, bu sebeple kendisinin ticari defterlerine dayanamayacağını ii) kaldı ki 03.10.2016 tarihinde restoranında çıkan bir yangın sebebiyle ticari defterlerinin zıyaa uğradığı gerekçeleriyle ticari defterlerini ibraz etmemiştir.*

SORULAR

1. **a.** (T)'nin tutmakla yükümlü olduğu ticari defterleri sayınız.
b. (T)'nin restoranı için hangi andan itibaren ticari defter tutmaya başlaması gereklidir?
2. **a.** (T)'nin (M)'ye karşı açtığı davada, (T)'nin ticari defterlerinin kendisi lehine delil oluşturup oluşturamayacağını değerlendiriniz.
b. (M)'nin ticari defterleri kendisi aleyhine delil oluşturabilir mi?
3. **a.** (T)'nin (A)'ya karşı olan savunmalarının yerindeliğini ayrı ayrı değerlendiriniz.
b. (T)'nin defterlerini ibraz etmemesinin hukuki sonucu nedir? (T)'nin ileri sürdüğü gerekçeyi de dikkate alarak değerlendiriniz.